**Europa-Parlamentet**
2019-2024

*Udenrigsudvalget*

**2023/2042(INI)**

14.4.2023

# UDKAST TIL BETÆNKNING

om forbindelserne mellem EU og Schweiz
(2023/2042(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Lukas Mandl

Ordførere for udtalelser (*):
Jörgen Warborn, Udvalget om International Handel
Hannes Heide, Kultur- og Uddannelsesudvalget

(*) Associeret udvalg – forretningsordenens artikel 57

## INDHOLD

**Side**

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING .....3

# FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

**om forbindelserne mellem EU og Schweiz**
**(2023/2042(INI))**

*Europa-Parlamentet,*

– der henviser til overenskomsten mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Schweiz[1], der blev undertegnet den 31. december 1972,

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Schweiz om direkte forsikring bortset fra livsforsikring[2],

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om forenkling af kontrol og formaliteter i forbindelse med godstransport og om toldsikkerhedsforanstaltninger[3],

– der henviser til Schweiz' afvisning af medlemskab af Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde i 1992,

– der henviser til afgørelsen truffet af Rådet og Kommissionen, for så vidt angår aftalen om videnskabeligt og teknologisk samarbejde af den 4. april 2002 om indgåelse af syv aftaler med Det Schweiziske Forbund, kendt som "Bilaterale aftaler I"[4],

– der henviser til ni yderligere sektoraftaler, der blev undertegnet i 2004, kendt som "Bilaterale aftaler II",

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering[5], der trådte i kraft den 1. juni 2002,

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter, der trådte i kraft den 1. juni 2002[6],

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om visse aspekter af offentlige indkøb[7],

– der henviser til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer[8],

---

[1] EUT L 300 af 31.12.1972, s. 189.
[2] EUT L 205 af 27.7.1991, s. 3.
[3] EUT L 199 af 31.7.2009, s. 24.
[4] OJ, L 114, 30.4.2002.
[5] EUT L 114 af 30.4.2002, s. 369.
[6] EUT L 114 af 30.4.2002, s. 132.
[7] EUT L 114 af 30.4.2002, s. 430.
[8] EUT L 114 af 30.4.2002, s. 6.

– der henviser til aftalen mellem Det Schweiziske Forbund og Den Europæiske Politienhed, der har været i kraft siden 2006,

– der henviser til aftalen mellem Eurojust og Schweiz af 26. november 2008,

– der henviser til aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om samarbejde om anvendelsen af deres konkurrencelovgivning[9] fra 2014,

– der henviser til samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om de europæiske satellitnavigationsprogrammer[10],

– der henviser til ordningen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om vilkårene for landets deltagelse i Det Europæiske Asylstøttekontor[11], der blev undertegnet den 10. juni 2014 og ratificeret af Schweiz den 1. marts 2016,

– der henviser til aftalen mellem EU og Schweiz om automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti, som trådte i kraft den 1. januar 2017, og som i væsentlig grad letter bekæmpelsen af skatteunddragelse,

– der henviser til aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sammenkobling af deres systemer for handel med drivhusgasemissioner, der blev undertegnet den 23. november 2017[12],

– der henviser til Rådets konklusioner af 19. februar 2019 om EU's forbindelser med Det Schweiziske Forbund,

– der henviser til Det Schweiziske Forbundsråds beslutning af 26. maj 2021 om at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale mellem EU og Schweiz,

– der henviser til Det Schweiziske Forbundsråds vedtagelse af et sæt retningslinjer for sin forhandlingspakke med EU den 23. februar 2022,

– der henviser til Schweiz' beslutning om at øge sit finansielle bidrag til Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex),

– der henviser til Europa-Parlamentets henstilling af 26. marts 2019 til Rådet, Kommissionen og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik om den institutionelle rammeaftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund[13],

– der henviser til Europa-Parlamentets henstilling af 18. juni 2020 om forhandlingerne om et nyt partnerskab med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland[14],

---

[9] EUT L 347 af 3.12.2014, s. 3.
[10] EUT L 15 af 20.1.2014, s. 3.
[11] EUT L 65 af 11.3.2016, s. 22.
[12] EUT L 322 af 7.12.2017, s. 3.
[13] EUT C 108 af 26.3.2021, s. 133.
[14] EUT C 362 af 8.9.2021, s. 90.

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1313/2013/EU af 17. december 2013 om en EU-civilbeskyttelsesmekanisme[15],

– der henviser til forretningsordenens artikel 54,

– der henviser til udtalelser fra Udvalget om International Handel og Kultur- og Uddannelsesudvalget,

– der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A9-0000/2023),

A. der henviser til, at EU og Schweiz er nære ligesindede allierede og vigtige økonomiske partnere;

B. der henviser til, at EU og Schweiz har et mangeårigt forhold, der bygger på fælles værdier og mål om fred og økonomisk velstand;

C. der henviser til, at Det Schweiziske Forbundsråd bestilte udviklingen af nøgletal for et forhandlingsmandat med EU inden udgangen af juni 2023;

D. der henviser til, at EU og Schweiz hidtil har indgået over 120 bilaterale aftaler; der henviser til, at mange af dem hurtigst muligt skal ajourføres;

E. der henviser til, at Schweiz besluttede at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale mellem EU og Schweiz; der henviser til, at der er behov for en løsning vedrørende et fremtidigt forhold mellem EU og Schweiz;

F. der henviser til, at Schweiz er dybt integreret i EU's indre marked; der henviser til, at der er behov for lige konkurrencevilkår på det indre marked;

G. der henviser til, at Schweiz planlægger at afholde forbundsvalg den 22. oktober 2023;

***Udenrigs- og sikkerhedspolitik***

1. fremhæver EU's stærke interesse i at samarbejde med Schweiz om internationale freds-, sikkerheds- og forsvarsspørgsmål, navnlig som reaktion på Ruslands angrebskrig mod Ukraine; glæder sig over Schweiz' tilpasning til EU's sanktioner, der er vedtaget i denne forbindelse og som afviger fra dets traditionelt neutrale holdning;

2. glæder sig over, at Schweiz' holdning er på linje med EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik; glæder sig endvidere over Schweiz' meddelelse i november 2021 om, at det vil deltage i det permanente strukturerede samarbejde (PESCO);

3. glæder sig over, at Schweiz søger et tættere samarbejde med EU og NATO; glæder sig i denne forbindelse over Schweiz' deltagelse i programmet Partnerskab for fred; opfordrer indtrængende Schweiz til at uddybe sit samarbejde med EU om fødevaresikkerhed og forsvar;

4. bemærker, at Schweiz' tilpasning til EU's sanktioner mod Rusland sker fra sag til sag; opfordrer Schweiz til nøje og konsekvent at anvende restriktive foranstaltninger og at

[15] EUT L 347 af 20.12.2013, s. 924.

forhindre omgåelse heraf; opfordrer Schweiz til at intensivere beslaglæggelsen og konfiskationen af russiske aktiver;

***Samfund og geopolitik***

5. glæder sig over den politiske erklæring efter den kantonale konference den 24. marts 2023, hvori der slås til lyd for traktatbaserede forbindelser med EU på grundlag af fælles værdier; glæder sig endvidere over Schweiz' deltagelse i de uformelle topmøder i det europæiske politiske fællesskab;

6. anerkender samarbejdet mellem EU og Schweiz om international migration, herunder forvaltning af flygtningestrømme og omfordeling af flygtninge; bemærker det store antal grænsependlere mellem EU og Schweiz;

7. beklager, at Schweiz ikke er berettiget til at tilslutte sig EU-civilbeskyttelsesmekanismen; opfordrer til et fremtidigt partnerskab med Schweiz inden for denne rammeaftale;

***Økonomi og arbejdsmarked***

8. minder om de mangeårige forbindelser mellem EU og Schweiz, der bygger på fælles værdier og mål om fred og økonomisk velstand samt på deres indbyrdes økonomiske afhængighed;

9. er bekymret over Schweiz' inkonsekvente gennemførelse af visse aftaler og dets efterfølgende vedtagelse af lovgivningsmæssige foranstaltninger og lovgivningsmæssig praksis, der er uforenelige med disse aftaler, navnlig aftalen om fri bevægelighed for personer;

10. bemærker, at det er nødvendigt at revidere et stort antal bilaterale aftaler mellem EU og Schweiz for at forhindre, at de udløber, navnlig dem om øget adgang til det schweiziske marked for EU's økonomiske aktører, navnlig inden for landbrugs-, fødevare- og tjenesteydelsessektorerne;

11. bemærker, at en effektiv tvistbilæggelsesmekanisme er afgørende, og det samme gælder en løsning på institutionelle spørgsmål, såsom samhørighedspolitikken; understreger, at en fælles jurisdiktion mellem EU og Schweiz er en forudsætning for et fælles marked;

12. opfordrer indtrængende Schweiz til at anvende den gældende EU-ret, hvor det er nødvendigt, navnlig på udstationerede arbejdstagere, og til at tilpasse de ledsageforanstaltninger, der gælder for EU's økonomiske aktører, der leverer tjenesteydelser på dets område; noterer sig Schweiz' bekymringer i denne henseende og påpeger, at tidligere EU-kandidatlande havde lignende bekymringer og at de ikke er blevet til virkelighed;

***Energi***

13. bemærker med bekymring, at Schweiz ikke støttede EU's bestræbelser på at fjerne beskyttelsen af fossile brændstoffer fra energichartertraktaten (ECT);

14. understreger, at netstabilitet samt forsyningssikkerhed og -transit afhænger af et tæt samarbejde mellem EU og Schweiz; noterer sig sammenkoblingen af schweiziske, tyske og franske elnet; er fortsat bekymret over, at udelukkelse af Schweiz' energiindustri udgør systemiske risici for hele det kontinentale Europas synkrone net;

15. understreger, at der skal findes løsninger for grænseoverskridende handel med elektricitet for at muliggøre et fortsat og tæt samarbejde mellem EU og Schweiz;

***Forskning og udvikling***

16. understreger betydningen af samarbejdet mellem EU og Schweiz inden for forskning og udvikling, der fremmer Europas rolle som en stærk aktør på dette forsknings- og innovationsområde;

17. gentager betydningen af samarbejdet mellem EU og Schweiz i EU-programmer såsom Horisont Europa, programmet for et digitalt Europa, Euratom, ITER og Erasmus+, og roser det hidtil fremragende samarbejde;

18. opfordrer Kommissionen og Det Schweiziske Forbundsråd til at gøre deres yderste for at sikre Schweiz' tilbagevenden til Horisont Europa; opfordrer Det Schweiziske Forbundsråd til at vedtage et forhandlingsmandat om centrale strukturelle spørgsmål, der sender et klart politisk signal til EU;

***Institutionelle rammer og institutionelt samarbejde***

19. beklager Det Schweiziske Forbundsråds ensidige beslutning om at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale mellem EU og Schweiz i maj 2021; beklager ethvert narrativ om, at EU modarbejder schweiziske interesser; understreger, at en dobbelt fiasko i forhandlingerne om en aftale vedrørende forbindelserne mellem EU og Schweiz ville være skadelig for både EU og Schweiz og risikerer at svække deres politiske rolle;

20. understreger, at det er i begge parters grundlæggende interesse at opretholde gode, stabile og gensidigt fordelagtige forbindelser i et moderniseret forhold og gennem en aftale, der skaber stabilitet og velfærd;

21. er bekymret over, at de grundlæggende bilaterale aftaler nærmer sig udløbet af deres gyldighed; bemærker, at modellen med bilaterale aftaler i stedet for en bred rammeaftale som grundlag er forældet; er fortsat bekymret over afslutningen af anvendelsen af aftalen om gensidig anerkendelse af medicinsk udstyr, hvilket betyder, at medicinsk udstyr ikke længere anerkendes på det regulerede område i EU;

22. glæder sig over Det Schweiziske Forbundsråds beslutning om at fastsætte dets tilgang til forhandlingerne og over dets bestilling af udviklingen af nøgletal for et forhandlingsmandat med EU inden udgangen af juni 2023;

23. forventer, at fremskridtene i de sonderende drøftelser mellem Kommissionen og det Schweiziske Forbundsråd intensiveres med henblik på at opnå de præciseringer og garantier, der er nødvendige for at vedtage et forhandlingsmandat; opfordrer begge parter til at udnytte denne mulighed for drøftelser om en eventuel ny forhandlingspakke

og til at nå frem til en aftale inden udløbet af Europa-Kommissionens og Europa-Parlamentets nuværende mandatperiode;

°

° °

24. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik samt til præsidenten, Forbundsrådet og parlamentet i Schweiz.